

Fjárfestingarstefna Aldursdeildar Lífeyrissjóðs bankamanna

Í samræmi við reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða.

1. Lífeyrissjóður bankamanna, Aldursdeild

Lífeyrissjóður bankamanna hét áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Landsbankans og Seðlabankans en starfsemi hans má rekja aftur til ársins 1929. Hinn 1. janúar 1998 breyttist nafn sjóðsins og starfsemi var skipt í tvær deildir, Hlutfallsdeild og Stigadeild (nú Aldursdeild). Aðildarfyrirtæki Aldursdeildar eru Landsbankinn hf., Seðlabanki Íslands, Arion banki, Reiknistofa bankanna, Samtök starfsmanna fjármálafyrirtækja, Landsvaki hf., Valitor hf., BYR sparissjóður og Sparissjóður Skagafjarðar. Stigadeild veitti fram til loka 2007 réttindi óháð aldri sjóðfélaga þegar iðgjald var greitt. Í upphafi árs 2008 var tekin upp aldurstengd réttindaöflun og jafnframt fengu greiðandi sjóðfélagar viðbætur á réttindi sín í séreign vegna lægri réttindaöflunar í samtryggingu til framtíðar.

2. Tryggingafræðileg staða

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar miðað við lok árs 2010 sýndi að verðmæti eigna sjóðsins að meðtöldum iðgjöldum en frádrögnum kostnaði vegna fjárfestinga reiknast 31.230,2 milljónir og skuldbindingar vegna lífeyris og rekstrarkostnaðar 32.230,2 milljónir. Mismunur eigna og skuldbindinga reiknast því -1.454,4 milljónir, eða -4,4% af skuldbindingum. Forsendur um lífslíkur eru óbreyttar frá síðustu athugun.

Staða sjóðsins er innan þeirra marka sem almennt eru áskilin í lögum nr. 129/1997 en þar eru hámark vikmarka milli eigna og skuldbindinga 10% á einstöku ári og 5% fyrir stöðu samfellt í fimm ár. Samþykktir Lífeyrissjóðs bankamanna tiltaka ekki ákveðin vikmörk fyrir mun eigna og skuldbindinga en í 5. grein samþykta er að finna almennt ákvæði um að jöfnuður skuli vera milli eigna og skuldbindinga.

3. Markmið og forsendur ávöxtunar

Ávöxtun fjármuna Aldursdeildar Lífeyrissjóðs bankamanna skal vera í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfssemi lífeyrissjóða. Fjárfestingar taka mið af varkárni og meginþungi þeirra skal vera á skipulegum mörkuðum. Haga skal ávöxtun eigna Aldursdeildar með þeim hætti að samspil ávöxtunar og áhættu sé sem hagkvæmast. Fjárfestingarstefna Aldursdeildar tekur mið af réttindakerfi, lífeyrisbyrði og áætluðu framtíðargreiðsluflæði vegna lífeyrisskuldbindinga sjóðsins. Iðgjaldsgreiðslur deildarinnar eru talsvert hærri en lífeyrisgreiðslurnar og samkvæmt útreikningum byggðum á tryggingafræðilegri athugun má gera ráð fyrir að svo verði áfram næstu ár. Lágmarksávöxtunarkrafa til eignasafns Aldursdeildar er 3,5%.

Eignasamsetning 1. október og vænt ávöxtun 2012-2015

Eignasamsetning Aldursdeildar þann 1. októberber 2011 var eftirfarandi:

- 67,6% innlend skuldabréf
- 21,7% innlán
- 1,9% innlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini
- 3,2% erlend hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur verðbréf
- 5,6% aðrar fjárfestingar

Útreikningar á væntri ávöxtun eignasafnsins sýna að gera má ráð fyrir 4,0-4,2% árlegri ávöxtun á næstu fjórum árum. Að teknu tilliti til rekstrarkostnaðar er gert ráð fyrir að meðalávöxtun umfram lágmarksávöxtunarkröfu verði 0,3-0,5% á ári.

Vænt ávöxtun	2012	2013	2014	2015
Raunávöxtunarkrafa	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Rekstrarkostnaður	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Raunávöxtun	4,2%	4,1%	4,1%	4,0%
Umframávöxtun	0,5%	0,4%	0,4%	0,3%

Aldursdeild Lífeyrissjóðs bankamanna hefur það markmið að ná 4,5% meðalraunávöxtun til langs tíma með 5-6% árlegu staðalfráviki. Áhætta eignasafns í formi árlegs staðalfráviks hefur verið áætluð á grundvelli mánaðarlegra sögulegra gagna 10 ára tímabils. Ávöxtun er reiknuð yfir í íslenskar krónur. Útreikningar á væntri ávöxtun til næstu fjögurra ára miðað við eignasafn Aldursdeildar gera ráð fyrir 4,0-4,2% raunávöxtun sem er undir markmiði sjóðsins til langs tíma.

Helsta óvissan við spá um vænta ávöxtun komandi ára snýst um þá raunávöxtunarkröfu sem í boði muni verða fyrir nýjar fjárfestingar. Aldursdeildin er ung deild með inngreiðslur talsvert umfram útgreiðslur á komandi árum. Af þeim sökum og vegna afborgana af skuldabréfum er búist við að ný- og endurfjárfestingar sjóðsins verði að lágmarki 7-11% árlega af heildeign sjóðsins næstu 4 ár. Því var gerð næmnigreining sem sýnir vænta umframávöxtun fyrir það bil raunávöxtunar sem líklegt má telja að í boði verði að meðaltali fyrir ólíka fjárfestingarkosti næstu 4 ár.

Næmnigreining	Vænt umframávöxtun			
V/nýrra fjárfestinga	2012	2013	2014	2015
2,5% ávöxtunarkrafa	0,5%	0,4%	0,2%	0,0%
3,0% ávöxtunarkrafa	0,5%	0,4%	0,2%	0,1%
3,5% ávöxtunarkrafa	0,5%	0,4%	0,3%	0,3%
4,0% ávöxtunarkrafa	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%
4,5% ávöxtunarkrafa	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%

4. Fjárfestingarstefna 2012

Það er mat sjóðsins að eftirfarandi samsetning sé þannig háttáð að sjóðurinn muni geta staðið við skuldbindingar sínar til framtíðar. Í töflunni eru tilgreindar takmarkanir sem gilda um tegundir verðbréfa fyrir árið 2011.

	Neðri mörk	Miðja	Efri mörk
Innlend skuldabréf	70%	80%	100%
Innlend hlutabréf	0%	5%	10%
Erlend skuldabréf	0%	3%	35%
Erlend hlutabréf	0%	5%	20%
Óhefðbundnar fjárfestingar	0%	7%	10%

Með innlendum skuldabréfum er átt við spariskírteini, ríkisbréf, íbúðabréf, húsbref, húsnæðisbréf, skuldabréf sveitarfélaga, fyrirtækjaskuldabréf, skuldabréf banka, innlán og veðlán til sjóðfélaga. Auk þeirra eignaflokka sem hér eru tilgreindir er heimilt að fjárfesta allt að 10% af vörslufé í óhefðbundnum fjárfestingum. Spákaupmennska með eignir sjóðsins innan dagsins (e. day trading) er með öllu óheimil.

Eignasamsetning Aldursdeildar miðað við 1. október er innan fjárfestingastefnu og samræmist markmiðum stjórnar sjóðsins um eignasamsetningu.

Í ljósi þess hve ávöxtunarkrafa innlendra skuldabréfa hefur lækkað mjög og að ekki er að vænta annars en að hún verði á næsta ári talsvert undir æskilegri langtímaávöxtun sjóðsins er ástæða til að horfa í auknum mæli á tækifæri sem kunna að vera fólgin í öðrum fjárfestingarkostum. Í því skyni að gera sjóðnum betur kleift að grípa tækifæri sem þar kunna að skapast eru efri mörk fyrir innlend hlutabréf hækkuð úr 5 í 10% og miðjan hækkuð úr 0 í 5%. Samhliða er miðja erlendra hlutabréfa lækkuð úr 10 í 5% vegna óvissu á alþjóðlegum hlutabréfmörkuðum og ómöguleika nýrra fjárfestinga meðan gjaldeyrishöft eru í gildi.

Ákveðin teikn eru einnig á lofti um að í nálægri framtíð muni aukast framboð innlendra fyrirtækja á skipulögðum hlutabréfamarkaði, á þann hátt að fyrirtæki sem nú eru í eigu bankanna verði fyrst seld að hluta í opnu sölufarli til framtakssjóða en síðar skráð inn á skipulegan markað. Þarna kunna að leynast tækifæri og er því miðja óhefðbundinna fjárfestinga hækkuð úr 5 í 7%. Áfram verður þó notuð sú varkærnisregla sem almennt stýrir fjárfestingum sjóðsins og leitast við að hafa áhættu fjárfestinga sem minnsta. Til mótvægis er miðja erlendra skuldabréfa lækkuð úr 5 í 3%.

Nánara niðurbrot fjárfestingarstefnu

Aldursdeild er heimilt að fjárfesta fé sitt með eftirfarandi hætti:

- Víxlar og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs
- Skuldabréf sveitarfélaga
- Innlán í bönkum og sparisjóðum
- Skuldabréf lánastofnana
- Innlend hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða og fjárfestingarsjóða
- Hlutabréf skráð á markaði
- Skuldabréf tryggð með veði í íbúðarhúsnæði

- h) Innlend hlutabréf sem ekki eru skráð á markaði
- i) Skuldabréf fyrirtækja
- j) Önnur verðbréf

Aldursdeild á ekki hlut í fyrirtækjum sem eingöngu sinna þjónustuverkefnum fyrir sjóðinn.

Eignasamsetning skal vera í samræmi við VII. kafla laga nr. 129/1997

Takmarkanir

- Hlutdeild óskráðra verðbréfa skal ekki fara yfir 20%, að undanskildum skuldabréfum tryggðum með veði í fasteign.
- Skal samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum útgefnum af sama aðila, tengdum aðilum sbr. lög um fjármálafyrirtæki, eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðunni ekki vera meiri en 10% af hreinni eign sjóðsins fyrir þá tegund verðbréfa sem falla undir stafliði b-j hér að neðan. Engar slíkar takmarkanir skulu vera á þeim tegund verðbréfa sem falla undir staflið a.
- Fyrir öll önnur verðbréf en þau sem tilgreind eru í liðum a-j má samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum útgefnum af sama aðila eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðunni ekki vera meiri en 5% af hreinni eign sjóðsins.
- Innlán í banka og sparisjóð til sama aðila skal ekki vera meiri en 25% af hreinni eign sjóðsins.
- Eign lífeyrissjóðsins í hverjum verðbréfasjóði má ekki vera meiri en 25% af útgefnum hlutdeildarskírteinum hlutaðeigandi verðbréfasjóðs eða fjárfestingarsjóðs.
- Eign lífeyrissjóðs eða einstakri deild hans í verðbréfasjóðum og fjárfestingarsjóðum innan sama rekstrarfélags má ekki vera meiri en 25% af hreinni eign.
- Samanlögð eign í verðbréfum sem tilgreind eru í liðum b,d og j útgefnum af sama aðila, tengdum aðilum sbr. lög um fjármálafyrirtæki, eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðunni og innlánnum í bönkum og sparisjóðum skal ekki vera meiri en 25% af hreinni eign sjóðsins.
- Óheimilt er að eiga meira en 15% af hlutafé í hverju fyrirtæki eða í hlutdeildarskírteinum eða hlutum annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.
- Óheimilt er að eiga meira en 50% af hreinni eign í erlendum gjaldmiðlum.
- Óheimilt er að eiga í fjárfestingarsjóðum sem fjármagna sig með lántöku eða skortsölu.
- Óheimilt að fjárfesta meira en 60% af hreinni eign í hlutabréfum.
- Atvinnugreinaskipting:
 - Innlend hlutabréfaeign skal taka mið af atvinnugreinaskiptingu á Nasdaq OMX Iceland markaðnum.
 - Erlend hlutabréfaeign skal taka mið af GICS atvinnugreinaflokkun Morgan Stanley og Standard & Poor's.
 - Fyrirtækjaskuldabréfum skal vera vel dreift milli helstu atvinnugreina. Engin ein atvinnugrein skal hafa meira en 50% vægi til lengri tíma en vegna aðstæðna á fjármálamörkuðum nú má

Þetta hlutfall vera 80% til skemmri tíma. Fyrirtækjaskuldabréf eru lítill hluti heildarsafns sjóðsins og því hefur áhætta í þessum eignaflokk lítil áhrif á heildaráhættu sjóðsins.

Fasteignatryggð skuldabréf

Hlutfall fasteignaveðtryggðra skuldabréfa í október 2011 er 12,1% af hreinni eign. Eingöngu er um að ræða lán til sjóðfélaga. Hámarksfjárhæð láns er 25 m.kr. Lán er veitt gegn veði í íbúðarhúsnæði. Upplýsingar um útlánareglur eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins.

Leyfð eru önnur lán á undan láni frá sjóðnum, en hvorki fjárnám né lögtök. Lán sjóðsins ásamt öðrum lánum á undan, má ekki fara fram úr 65% af kaupverði eða matsverði hvort af þessu sem lægra er enda sé veðhlutfall ekki hærra en 100% af brunabótamati húsnæðis

Ef veðhlutfall er hærra en 75% af brunabótamati og ekki liggur fyrir kaupsamningur skal framkvæma sérstakt mat á eigninni sbr 3. mgr. Sjóðstjórn má hverju sinni láta matsmann sinn meta fasteign telji hún ástæðu til þess, og skal það ávallt gert ef um ósamþykkt íbúðarhúsnæði er að ræða. Mat skal framkvæmt á kostnað umsækjanda.

Húsnæði í smíðum telst veðhæft sé lagt fram fokheldisvottorð og brunabótamatsvottorð, ásamt verðmati sbr 3. mgr og skal þá miðast við veðhlutfall að hámarki 65% matsfjárhæðar. Ef stjórnin telur þörf á frekari upplýsingum um fasteign er henni jafnframt heimilt að krefjast fyllri gagna, áður en til lánveitingar kemur.

Erlendar fjárfestingar og afleiður

Í fjárfestingarstefnunni eru sett fram markmið um að erlendar fjárfestingar verði á bilinu 0-50% af verðbréfasafni deildarinnar. Gert er ráð fyrir að afleiður kunni að vera notaðar en eingöngu til að draga úr áhættu eignasafnsins. Hlutfall afleiða af heildarsafni er þó bundið þeim takmörkunum sem sjóðnum er settar með lögum nr. 129/1997.

Markmið um meðallíftíma

Markmið um meðallíftíma skuldabréfa er 10 til 16 ár. Vegið meðaltal er 11,5 ár 1. nóvember 2011. Markmið um meðallíftíma er nú hækkað umtalsvert frá síðustu stefnu en þar var það 6 – 12 ár. Vegið meðaltal hefur sömuleiðs hækkað nokkuð frá fyrra ári. Það er þó enn tiltölulega lágt í samanburði við væntan meðaltíma heildarskuldbindinga sem er um 36,4 ár. Áfram verður unnið að því að lengja meðallíftímann með það að markmiði að auka samræmi eigna og skuldbindinga og draga þar með úr áhættu, en þó með hliðsjón af þeirri ávöxtun sem í boði er á hverjum tíma.

Samningur um virka eignastýringu hjá þriðja aðila

Um 8,3% sjóðsins eru nú í virkri eignastýringu hjá þriðja aðila.

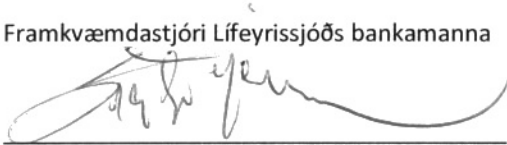

5. Endurskoðun fjárfestingarstefnu

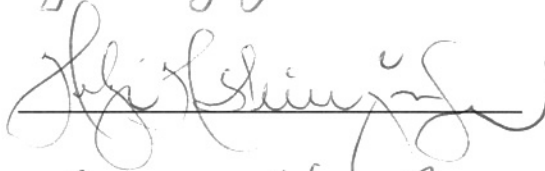

Fjárfestingarstefna þessi skal tekin til endurskoðunar með reglulegu millibili eftir því sem ástæða er til að teknu tilliti til framangreindra markmiða um ávöxtun og áhættu og markaðsaðstæðna hverju sinni. Könnun á því hvort ástæða sé til endurskoðunar skal framkvæmd eigi sjaldnar en á 6 mánaða fresti. Breytingar á fjárfestingarstefnu skulu gerðar skriflega.

Reykjavík, 17. nóvember 2011

Framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs bankamanna

Stjórn Lífeyrissjóðs bankamanna

Fylgiskjal I

Skipting fjárfestinga eftir tegundaflokkum sbr. 36. gr. laga nr. 129/1997

Markmið um samsetningu eigna

Aldursdeild

Í hlutfalli af hreinni eign til greiðslu lífeyris	I Markmið um eigna- samsetningu	II Vikmörk	Staða í okt. 2011		III Gengisbundin verðbréf	IV Vikmörk	V Óskráð verðbréf	VI Vikmörk
			Hámark skv. samþykktum	Hámark skv. samþykktum				
Innlán í bönkum og sparisjóðum og aðrar peningamarkaðseignir	15%	0-35%	22%	Ekkert hámark	0%	0%	0%	0-35%
Ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	50%	40-100%	50%	Ekkert hámark	2%	0-50%	0%	0%
Skuldabréf bæjar- og sveitafélaga	0%	0-7,5%	0%	50%	0%	0-7,5%	0%	0-7,5%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	0%	0-7,5%	1%	50%	0%	0-7,5%	0%	0-7,5%
Fasteignatryggð skuldabréf	15%	0-25%	12%	Ekkert hámark	0%	0%	15%	0-25%
Hlutabréf	0%	0-15%	0%	60%	0%	0-15%	0%	0-15%
Hlutir og hlutdeildarskirteini annarra sjóða um sam. Fjárfestingu	15%	0-30%	12%	50%	10%	0-20%	0%	0-20%
Önnur verðbréf*	5%	0-7,5%	3%	50%	1%	0-7,5%	0%	0-7,5%
Samtals	100%		100%		13%		15%	

Hámark samkvæmt samþykktum

50%

50%

*Önnur verðbréf eru skuldabréf fyrirtækja ofl.